

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
JOSEPH S. REFALO**

Seduta tat-23 ta' Mejju, 2003

Talba Numru. 1409/2002/1

Mile End Services Limited

vs

Joseph u Romina konjugi Zammit

It-Tribunal,

Ra l-avviz fl-ismijiet premessi prezentat mis-socjeta` attrici fit-3 ta' Gunju, 2002, fejn intalab il-hlas ta' hames mijas u hdax-il lira Maltija u tlieta u erbghin centezmu (Lm511.43) dovuta: (i) in kwantu ghal mitejn sitta u disghin lira u sebghin centezmu (Lm296.70) skond fattura numru ta' referenza 2689 datata 28 ta' Gunju, 2001; (ii)kwantu ghal mitejn u erbatax-il lira Maltija u tlieta u sebghin centezmu (Lm214.70) skond fattura numru ta' referenza 2690 datata 28 ta' Gunju, 2001, dan kollu in konnessjoni ma' xogholijiet ta' riparazzjoni ta' vettura u xogholijiet ohra relatati, flimkien mal-fornitura u bejgh ta' varji spareparts

relatati, skond kif jidher minn kopji ta' l-istess annessi u markati ma' l-avviz bhala dokumenti bl-ittri A u B rispettivamente;

Bl-ispejjez tal-prezenti, ta' l-ittra interpellatorja ta' 4 ta' Jannar 2002 u ta' l-ittra uffijali ta' l-11 ta' Jannar 2002 (kopji Dok C u D) u bl-imghaxijiet mid-data tal-hrug tal-fatturi in kwistjoni sad-data tal-pagament effettiv kontra l-konvenuti ngunti ghas-subizzjoni.

Ra r-risposta tal-konvenuti pprezentata fis-27 ta' Gunju, 2002 fejn intqal li l-kuntratt dwar ix-xogholijiet saru bi ftehim ma' Micallef Insurance Agency Limited li kienet qed tidher ghal Independent Insurance;

Kienet l-insurance li assumiet l-obbligu li ssewwi billi l-konvenut kien assigurat comprehensive;

Il-konvenut qatt ma kien jaf lis-socjeta' attrici u mar hemm ghaliex il-kontijiet kellhom ighaddu lill-assikurazzjoni.

Sema' x-xhieda ta' Romina Buhagiar, Romina Zammit, Joseph Zammit, Emanuel Galea. Ha konjizzjoni tad-dokumenti kollha esibiti u tac-cirkostanzi tal-kaz. Ra n-nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta' attrici u n-nota responsiva tal-konvenuti.

Ra l-verbal tas-7 ta' Jannar 2003 li fih il-partijiet iddikjaraw li qed jaqblu fuq is-survey report esebit.

Ikkunsidra:

- 1. Illi t-talba attrici qed issir ghal hlas ta' flus dovuta fuq zewg fatturi, referibilment il-fattura numru 2689 datata 28 ta' Gunju, 2001 u l-fattura 2690 datata 28 ta' Gunju, 2001, u dana in konnessjoni ma' xogholijiet ta' riparazzjoni fuq vettura u bejgh ta' spare parts.**

- 2. Skond ma xehdet Romina Buhagiar segretarja u direttrici ma' l-istess socjeta' attrici, l-konvenuti kienu**

marru għand is-socjeta' attrici f'Gunju 2001 sabiex isir tiswijiet fuq il-vettura, u sabiex isir survey mill-assigurazzjoni ta' l-istess konvenuti. Hi tikkonferma li kien mar is-surveyor Joseph Muscat u kien ingħata l-go ahead biex isiru t-tiswijiet. Hi tghid li fil-fatt sewwew u taw lura l-vettura lill-konvenuti li kien kumenti bix-xogħol li sar.

3. L-istess Romina Buhagiar tikkonferma illi l-invoice hareg fuq isem il-konvenuti u ntbagħat lill-assigurazzjoni, pero' peress illi l-assigurazzjoni falliet u ma hallsitx, huma daru fuq il-proprietarji tal-vettura.

4. Il-konvenuta Romina Zammit tikkonferma li kien assikurati ma' Micallef Insurance Agency li kien jirrapprezentaw lill-Independent Insurance. Hi kienet hallset l-excess ta' hamsa u ghoxrin lira (Lm25) ghall-incident li gara fit-12 ta' Gunju, 2001. Tikkonferma li kien intbagħat is-surveyor ta' Micallef Insurance. Tghid ukoll li fl-ahħar ta' Gunju 2001, li Micallef Insurance Agency Limited kienet qed tibdel l-agent tagħha minn Independent Insurance għal Citadel Insurance plc.

5. Il-konvenut Joseph Zammit jikkonferma dak li qalet il-mara tieghu Romina Zammit, u jzid ighid li meta tkellem ma' missier Romina Buhagiar, dana kien qallu li kien ser jieħdu hsieb ma' l-insurance.

6. Emanuel Galea Claims Officer ma' Independent Insurance jikkonferma li Joseph Zammit kien kopert ma' l-Independent Insurance *fully comprehensive*. Skond l-istess xhud, is-survey kellu jsir fl-14 ta' Gunju, 2001 f'liema gurnata huma saru jafu li ma kienux għadhom jirrapprezentaw lill-kumpanija estera peress li kienet waqfet t'opera. Jikkonferma wkoll li huma taw il-go ahead sabiex isiru t-tiswijiet. Qal ukoll li rcevew il-kont imsemmi fl-avviz, pero' mill-14 ta' Gunju, 2001 huma kien ffrizaw il-pagamenti.

7. Kif sewwa rilevat mid-difensur tas-socjeta' attrici l-artikolu 1149 (i) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi: "il-kreditur ma jistax jirrifjuta hlas li toffri lilu terza persuna, jekk il-hlas ikun ta' vantagg għad-debitur" u kif rilevat mill-Qorti fil-kawza Frank Cilia noe vs Charles Scicluna (Vol LXXVI pt ii pg 673 et seq)

".... jekk id-dejn ma jithallasx kollu mit-terz, l-obbligazzjoni tibqa' xorta wahda veljanti fil-konfront tad-debitur;

illi normalment bniedem jikkontratta għalih innifsu, sakemm ma jindikax li qiegħed jikkontratta f'isem haddiehor, jew jekk dan ma jindikahx espressament, il-kontraent l-iehor ikun ragonevolment jaf illi jkun qiegħed jikkontratta f'isem haddiehor."

8. Kif jingħad fl-istess decizjoni, fid-dubbju l-mandat ma

jistax jigi preznut, anzi għandu jigi eskluz.

9. L-abбли difensur tas-socjeta' attrici jagħmel referenza għal dak li jghid Ricci (Corso Teorico-Pratico di Diritto Civile – Seconda Edizione –Volume VI, 1886) meta jikkummenta dwar l-artikolu elf mijha u għoxrin (1120) ta' l-Codice Civile Italiano ta' dak iz-zmien (li huwa identiku għal dak korrispondenti nostrali), "*quando si parla di contratto che non pregiudica, ne' giova a' chi e' rimasto estraneo, s'intende parlare del vincolo giuridico posta in essere per effetto del contratto, e si afferma quindi che questo vincolo giuridico non puo' in alcun modo riguardare il terzo. Il vincolo, infatti, nasce dall'incontro di due consensi; ora se il terzo non ha consentito, non puo' il suo consenso essersi incontrato con quello dei contraenti; come dunque potrebbe estendersi a lui il vincolo giuridico creato dall'incontro dell'altrui consenso? »* (p 78). Bhala eccezzjonijiet ta' din "stabbiliti mill-Ligi" (art 1001 Kap 16), l-istess abбли awtur isemmi bhala ezempji "(nella) comunità, [nella] società [nei] fallimenti, ecc., in cui le deliberazioni e le convenzioni, che ne sono la

conseguenza, obbligano talvolta anche quelli tra i condomini, i soci, o i creditori che non vi abbiano preso parte” [op. cit. P79].

10. It-Tribunal qies ukoll il-fatt illi s-socjeta’ assikurattrici kienet baghtet is-surveyor tagħha u x-xogħolijiet gew esegwit a bazi tas-survey li sar, pero din ma t’ammontax ghall-surroga li biha s-socjeta` assikurattrici qed tidhol fil-panni tal-assikurat. Is-semplici fatt li l-assikurazzjoni indikat fejn isiru t-tiswijiet ma holqotx ir-rabta kontrattwali fil-konfront tas-socjeta` attrici. Hekk ukoll l-istess socjeta’ assikurattrici Micallef Insurance Agency Limited kienet harget ircevuta Dok RZ 1 fl-ammont ta’ hamsa u ghoxrin lira (Lm25) għal excess li thallas mill-konvenut dwar il-claim number 83/2001. Din ta’ l-ahhar ma tistax tigi interpretata bhala presunzjoni li kellu jsir il-hlas mis-socjeta` assikurattrici.

11. F’dan ir-rigward l-abбли difensur tal-konvenuti qed targumenta illi “jirrizulta ampjament mill-provi prodotti li kienet is-socjeta’ assikurattrici Micallef Insurance Agency Limited illi tat l-istruzzjonijiet lis-socjeta’ attrici sabiex tesegwixxi x-xogħolijiet...” tant illi kif indikat fid-Dok RZ 3 is-survey sar “*with prejudice*”.

12. Ma hemmx dubbju li s-socjeta’ attrici gustament trid tħallas tax-xogħolijiet li hija esegwiet, u dana hija tista tagħmlu fil-konfront ta’ min assuma l-obbligu tat-tiswijiet, ossia f’dan il-kaz is-sid. Il-bazi kontrattwali ta’ l-assikurazzjoni kienet mas-sidien u mhux mal-assikurazzjoni, u fil-fatt il-kont hareg f’isem l-istess konvenuti.

13. Tassew li kif irrilevat l-abбли difensur tal-konvenuti u kif ingħad fid-decizjoni ta’ dan it-Tribunal fil-kawza fl-ismijiet “Marika Caruana vs Direttur Generali tal-Qorti Avviz Nru:643/01 deciza fid-19 ta’ Dicembru 2002; “Fil-kamp guridiku l-kelma ekwita’ għandha s-sens illi dan hu principju li għandu jigi applikat mhux biex ifarrak il-Ligi, jew biex

jissostitwixxi I-Ligi, izda biex jissupplimentaha fejn il-Ligi hi mankanti:

“Now equity is no part of the law, but a moral virtue, which qualifies, moderates, and reforms the rigour, hardness and edge of the law, and is an universal truth; it does also assist the law where it is defective and weak in the constitution, and defends the law from crafty evasions, delusions, and new subtilties, invented and contrived to evade and delude the common law, whereby such as have undoubted right are made remediless; and this is the office of equity, to support and protect the common law from shifts and crafty contrivances against the justice of the law. Equity therefore does not destroy the law, nor create it, but assist it” (Dudley [Lord] vs Dudley [Lady] [1705]).

Għandu jingħad ukoll li :

“”Equity follows the law” and in cases where the legal analogy clearly applied, the rule of law was adopted, however harsh it might be.”

Kif ukoll li:

“Equity is co-relative and co-existensive with law “ (Sources of English Legal History 1750 – 1950 – A.H. Manchester. P. 121)

14. Pero` it-Tribunal ihoss li hawn il-Ligi hija cara fir-rigward u għalhekk tenut kont ta' dak illi ntqal u ta' I-artikoli citati, t-Tribunal qed jakkolji bhala valida t-tezi prezentata mis-socjeta` attrici fis-sens illi l-ftehim dwar it-tiswijiet kien mal-konvenuti, u ma kienx mas-socjeta` assikurattrici, li f'ebda moment ma jista' jingħad li setghet tagħmel tajjeb għal dawk it-tiswijiet, u għaldaqstant illum necessarjament is-socjeta` attrici kellha ddur fuq il-konvenuti peress illi r-relazzjoni tagħha hija magħhom.

Għaldaqstant it-Tribunal qed jilqa` it-talba attrici, u jikkundanna lill-konvenuti jħallsu lis-socjeta` attrici s-somma ta' hames mijha u hdax-il lira Maltija u tlieta u erbghin centezmu (Lm511.43), bl-imghaxijiet legali li

Kopja Informali ta' Sentenza

jibdew jiddekorru mill-lum sad-data tal-hlas effettiv, u b'riserva ta' kull dritt sic et quatenus tal-konvenuti kontra terzi.

In vista tac-cirkostanzi specjali u l-fatti specie ta' dan il-kaz, l-ispejjez ta' dina l-istanzi għandhom jibqghu bejn il-partijiet.

-----TMIEM-----